

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան . . . 12 ֆր.

Վեցամսեայ . . . 6 ֆր.

ԱՐՏԱՍՈՇՄԱՆ

Երկու քիւ մէկ ծրարով

Տարեկան . . . 14 ֆր.

Վեցամսեայ . . . 7 ֆր.

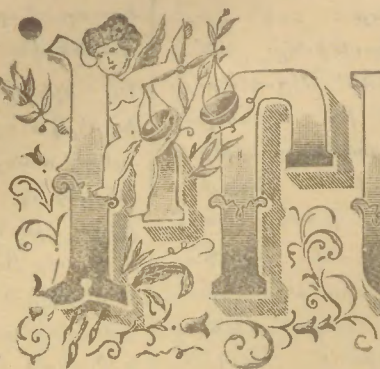
ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. 60

Վեցամսեայ 1. 50 Տօլար

ԿԱՆԻՒԿ

Ծանոցման տողը
20 սանթիմ



ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ՀԱՍՅԷ

Redaction du journal

le veunh

VARNA (Bulgarie)

Редакция

НАВЪВСТНИКЪ

И, аауни

ВАРНА

Կրտսերները եւ չեմ
տրտիր

ՎՏԱՆԳԸ

Կրկին սկսած է Պաւլկարա-
հայութեան վրայ մեռելային
անտարբերութիւն մը տիրել հայ
գաղթային կազմակերպութեան
կարեւոր խնդրոյն նկատմամբ:
Նախընթաց տարւոյ ոգեւորու-
թիւնը և յուզումը որ ծայր
աստիճանի հասած էին պատգա-
մաւորներ ընտրելու օրերուն,
ժամանակէ մը ի վեր բոլորովին
դադրած են, և կարծես այլևս
ոչ ոք չը մտածեր սա ա-
ռաջնորդական խնդրոյն վրայ,
ոչ Պատրիարքարանը, ոչ Թա-
ղական խորհուրդները, ոչ պատ-
գամաւորները՝ որոնք այնչափ
ազնուկներով ընտրուեցան և մաս-
նաւոր հպարտութեամբ մը գա-
ցին բազմեցան իրենց համար
Սօֆիայի մէջ յատկացուած ա-
թոռներուն վրայ, և ոչ ալ
ժողովուրդը՝ որ այն ատեն ար-
ժանաւոր ու բանիմաց պատգա-
մաւորներ ընտրելու համար
չափազանց նախանձախնդրու-
թիւն ցոյց տուաւ:

Այնչափ ազնուկներով ու զո-
հողութիւններով սկսուած այդ
գործը պէտք էր որ փութիկ
գոյնաւորութեան մը առջեւ լը-
քանէինք: Առաջնորդութիւն մը
կամ հայ գաղթային կազմա-
կերպութիւն մը Պաւլկարի մէջ
ունենալու պահանջը ընդհանու-
րին էր. ատկէ առաջ գալիք
օգուտները ու առաւելութիւն-
ները շատ առիթներով բա-
ցատրուած ու փաստուած էին:
Իսկ այսօր կրթական գործին տե-
սակետով, ինչ որ ի մէջ այլոց
պահանջարեւորն է, մեզ, մեր
ապագայ սերունդին սպառնացող
վտանգը՝ զոր հաս բացատրել
հարկ չէ կարծեմ, դժուարապա-
թելի է: Մեր վարժարանները,
մեր կրթական հաստատու-
թիւնները այս երկրին մէջ առա-
ջի վրայ կառուցուած հիմնար-
կութիւններ են, որոնք անկա-
րող են արտաքին հարուածի մը
դիմագրելու, հարուած մը որ
արդէն չափուած, ձեւուած ու

պատրաստուած է ճեմաբլեան սու-
րին նման առկախ մեր Հայ վար-
ժարաններու գլխուն վերեւ: Ո՞վ
պիտի դիմագրուէ այդ վտանգը,
լախտային հարուածէն մեր սա-
նոր սերունդը խնայելու
և պաւլկարահայ գաղթականու-
թեան ապագան փրկելու համար:
Անգրագէտ և ապկար քանի
մը տէրտէրները:

Իւրաքանչիւրը անշատ ու իր
կեղծիւն տակ ապրող թաղակա-
նները:

Միայն վարժապետներու թո-
շակի վճարումներովը զբաղող հո-
գաբարձուները:

Մենք կը կարծենք թէ ասոնց-
մէ ոչ մէկն առանձինն բան մը
ընելու կարող պիտի ըլլայ,
քանի որ մեր գլխուն սպառնա-
ցող հարուածը վրիպեցնելու
համար ցարդ ու է քայլ չեն ա-
ռած անոնք:

Այս կրթական վտանգէն զատ
կան դեռ ուրիշ նիւթական և
բարոյական, ընտանեկան ու ըն-
կերական վտանգներ որոնք
միշտ պաւլկարահայուն ազգային
գոյութեան պահպանումին կը
սպառնան, և որոնց դիմագրա-
ւելու ծանր ու բաղձնալի մանի
պարտականութիւնը կատարելու
համար փութք, խմբական և ան-
հատական ուժեր անբաւական են:
Ատոր համար հաւաքական ուժ
պէտք է, և այս հաւաքական ու-
ժը կազմակերպեալ գաղթակա-
նութիւնը կրնայ ունենալ: Պաւ-
կարիայ հայ գաղթութիւն ալ կաղ-
մակերպելու համար երկրին ամ-
բողջ հայերը ներկայացնող մար-
մարմնոյ մը, Առաջնորդարանի
մը գոյութիւնը անհրաժեշտ է:

Եւ ճիշդ այս նպատակու էր
որ անցեալ տարի ձեռնարկուե-
ցաւ առաջնորդական ընտրու-
թեան: Յայտնի է թէ ընտրուած
առաջնորդին արտօնութիւն չը
տրուեցաւ Թուրքիայէն դուրս ե-
լելու տարին բոլորուեցաւ. ըն-
տրեալը ուրիշ տեղ պաշտօնի
գնաց. իսկ մենք ծալլապատիկ
նստած կը սպասենք անփոյթ:

Կը հարցնենք. ինչ կընեն
մեր պատգամաւորները, ինչ

կը խորհին. ինչու չեն բանակ-
ցիր, չեն համախմբուիր ու նոր
ընտրութիւն մը կատարեր ո՞ր
օրի կը սպասեն: Եթէ ժամա-
նակին ըսած էինք թէ պատ-
գամաւորի մը պաշտօնը Սօֆիա
երթալ ու քուէ մը տալով վերա-
դառնալուն մէջ չը կայանար,
այլ սկսուած գործը յաջողակօրէն
գլուխ հանելու մէջ:

Կը կրկնենք. պատգամաւորնե-
ր օրի կը կենան: Կողտանքն որ
ամէն ինչ կորսուի ու յետոյ
իրենց պարտքը կատարեն: Բայց
այն ատեն ո՞րու համար երբ ալ
ոչինչ չը մնար:

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԱՆԻ ԵՒ ՄՈՒՇԻ ՄԷՋ

Հայաստանի այս երկու կարեւոր
քաղաքներուն մէջ գտնուող միսի-
ոններուն անդիկադիրներէն հետեւ-
եալ սրտածմելի տողերը հրատա-
րակուած կը գտնենք «Կոնստան-
տին»:

Տօք. Բնաբնու, Մշտ. բծիկ մի-
սիոնար, սպէս կը գրէ:

Այս քաղաք ն մէջ կան անօ-
թի եւ մերկ 7500 հոգիներ, որք
ձմեռուան խտութեան դիմա-
նալու բոլորովին անկարող են:
Մենք արդէն կարօտելոց բաշ-
խած ենք 1000 լիթայի չափ կե-
րակուր, հագուստ և հնչուն դը-
րամ: Բայց օրը իւրաքանչիւր
հոգիի 10 փարա տալ կարենա-
լու համար գոնէ 2000 լիթայի
եւս պէտք ունինք: Հիմա ժողո-
վուրդը դրամական աւելի մեծ
օժանդակութեան պէտք ունի
քան որչափ ունէր 10 տարիներ
առաջ, թէեւ Թուրք կառավա-
րութիւնը այրուած գիւղերը
վերաշինելու համար պէտք ե-
ղած գումարին կէսը տուած է,
և բաշխած է ցորեն և դրամ:
Թիֆու կը վրտայ: Զինուորական
պահականայներ և անհատական
տուներ լեցուն են թիֆուի հի-
ւանդներով: Իմ օգնականս Թի-
ֆուի բռնուած կը պառկի: Այս
համաճարակին պատճառը յայտ-
նի է: Կը կարծուի թէ Մուշ

Թուրքիայ մենէն աշտոտ քա-
ղաքն է: Փողոցները մէկ գուռ-
նէն միւսը կոյանոցներ են, և
տուները աշտոտ և զարշելի հո-
տերով լեցուն են: Այս պարա-
գայից տակ զարմանալի չէ որ
զօրաց մէջէն միայն իբր հոգար
հոգիներ մեռած են թիֆուէ
այս տարի:

Տ. Բնաբնու վանէ սպէս կը գրէ:

Հոս տառապանքը այնքան
մեծ, և մեզ եղած դիմաւոր-
այնքան սրտատուցոր են որ, եթէ
կայսրութիւնը Բրիտանիայ աշ-
խարհին չիմացնենք, կը կար-
ծենք թէ դրացիներուն արիւ-
նը մեր վիշտ պիտի բլլայ: Այս
ժողովուրդը անօթութիւնէ պիտի
մեռնին, եթէ դուրսէն օժանդա-
կութիւն չըլլայ: Տարակոյս չը
կայ թէ վանայ կուտակաւորութեան
մէջ ժողովուրդին պիտոյից բա-
ւականացալ ցորեն կայ, բայց
հաւասարապէս բաշխուած չէ ա-
մէն կողմ: Այնչափ ստիպել չը-
քաւորութիւն կը տիրէ որ ժո-
ղովուրդին մեծ մասը կերակուր
և հագուստ գնելու կարող չէ,
թէեւ վերջին երկու երեք տա-
րիներ շատ աժանութիւն կը
տիրէր: Իսկ հիմա ցորենը անց-
եալ տարուան վրայ կրկնապա-
տիկ սուղ է: Գործ և առեւտուր
չկայ: Թերեւս տակաւին անօթու-
թենէ մեռնողներ չըլլան վանայ
մէջ, բայց շատ ընտանիքներ
բաւական կերակուր և հագնե-
լիք չունին: Ցաւալի կէտ մը եւս
սա է որ աղքատ և խեղճ գիւ-
ղացիներ կը բռնադատուին ձը-
րիապէս կերակրելու անցորդ-
փութերը, ստիկանները և զին-
ւորները, կտրելով իրենց բեր-
նին հացէն եւ վաւակներուն բա-
ժինէն:

ԱՆԵԾՔԸ

Հայոց Վեհափառ Հայրիկը ըն-
գունեց Ռուս մեծաւորն տառի-
ճանաւորի այցելութիւնը Տիֆ-
լիսում. և հետեւեալ խօսակցու-
թիւնը տեղի ունեցաւ Նրանց
միջեւ:

— Վեհափառ, ինչ էք մտածում ներկայ քաղաքական անցքերի մասին, առաջ ուսումնականը,
— Դրանց մասին չեմ էլ մտածում...

— Կարելի է՞ միթե.
— Այո՛, վստահի ես արդէն ունիմ իմ մտածումները.
— Կալուածական խնդիրը.
— Շատ բնական է.
— Բայց այդ մասին ինչ էք մտածում.
— Մտածում եմ այդ իրողութիւնը պատշաճեցնել Աւետարանին, փոխարինելով կամ Զաքարիան ու չեմ կարողանում յաջողել...

— Պատե՛րազմի մասին կամ որ ալաւելի է, մեր պարտութեան վերաբերմամբ նշանակում է թէ խորհրդարանում չէք բնաւ.
— Խորհրդարանը կարիք էլ չկայ այն ամենի մասին՝ որոնք բնական հետեանք են որ երբեք գործողութեան ամէն գործ իւր արդիւնքն ունի.

— Իսկ մեր ներկայ ներքին խըլրտումները, ապստամբական շարժումները և արիւնահեղութիւնները մասին ինչ կը հաճիք ասել.

— Ոչինչ.
— Բայց ես մի բան ունիմ ասելու դրանց համար.

— Ասացէք.
— Ես կարող եմ ասել թէ Դուք անիծեցիք Ռուսիան և Զերանէ՛ք ինչպէս են այն ամեն գոյգոյցութիւններ, որք չլիցայորէն պալիս են Ռուսաստանի գլխին.

— Ոչ այդ իմ անէ՛քը չէ, այդ իմ փոքրամտութիւնն է. նա

մի քիչ անհամբեր է.
— ... Մնաք բարեաւ.
— Ի կրկին տեսութիւն:

ՊԱՊ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ռուսիայ մէջ տեղի ունեցող դէպքերուն առթիւ Բարիդի մէջ փետր. 1 ին (ն. տ.) տեղի ունեցող միջինին 8. Բիէռ. Սթուդէի արտասանած ատենարանութիւնը.

Քաղաքացիներ

Ի՛նչ փափաքեմ քանի մը խօսք ըսել ձեզ տաքնապալի կացութեան մասին որ կը գտնուի իմ հայրենի երկրիս և իստով պիտի կրնաք համոզուիլ, թէ այս վայրկեանիս Ռուսիայ մէջ տեղի ունեցող կոբւր ի նպաստ ազատութեան, արժանի է համակրութեանը յառաջդիմութեան ամէն բարեկամներուն, ինչ կուսակցութեան եւ համագումար ալ պատկանին անոնք, Կը ստեն անոնք որ յունուարի 22 ին Բեդերս. պուրկի մէջ երեսան եկող ժողովրդական շարժումին ապստամբութիւն անունը կուտան: Այն օրը խաղաղական ու պարկեշտ ցոյց մը տեղի ունեցաւ մայրաքաղաքին փողոցներուն մէջ. եւ սակայն այդպիսի անմաս ցոյց մը ընդունուեցաւ հրապարակաւ միմեկի մը:

Արեւմտ հեղու մ պատճառելով, Զարին կառավարութիւնը ինքը գրգռեց յեղափոխութիւնը: Ան յեղափոխութիւն մը կուգէր եւ զայն պիտի ունենայ:

Մնաց որ, Յունուար 22 ի դէպքերը միմառաք ընդլայնումն էին անոր որ առաջուց տեղի կուրենար նուազ ընդարձակ աստիճանով մը:

Ժողովուրդը Զարին կը դիմէ իր խաղաղական պահանջումները ա-

նոր յայտնելու համար. իսկ կայսերական կառավարութիւնը անոր պատասխանեց զսպումի միջոցներով: Իրգ, Յունուար 22 ին կառավարութիւնը ոչ թէ ապստամբութիւն մը կը զսպէր կամ թէ յեղափոխութեան մը գէժ կը կոտէր, այլ՝ ընդհակառակն, իր բռնի արիւնահեղութիւնովը յեղափոխութեան դուռը կը բանար, յեղափոխութիւնը կը սրբապործէր: Այս է դէպքերուն ճշմարիտ ուղղութիւնը, բան մը որ հարկ է չեղաւ: Սակայն անոնք միմայն քաղաքական նշանակութիւն չունին: Բան մը կայ անոնց մէջ որ զայրոյթ կը պատճառէ մեր բարոյամարմինն: Ռուս կառավարութիւնը իր ոճիւրը կատարելէ վերջ, լուսամիտ դասակարգին վրայ բեռնուեց կուգէ յանցանքը: Հալածում կուսի անոր գէժ բանտ կը նետէ անոր անդամները եւ կը ճգնի մոլորութիւնը անոնց գէժ ոտք հանել: Խեղակորոյս ստախոսութեան գծով հնարքներու կը դիմէ: Կը յանդգնի օտարները չարախօսել, երբեմն ուղղակի յիշատակելով Անգղիացիները ու Ճորոցիները, ամբաստանելով զանոնք թէ Ռուսիայ մէջ վրդովումներ կը սփռեն:

Անոգուտ է պնդել այնպիսի վարժանքի մը կատարելով անպատեհութեան վրայ միջազգային տեսակետով: Բայց բնականաբար հարց մը կը ներկայանայ մեր մտքին. ինչ կը մտածէ իր վրայ Զարին կառավարութիւնը, եւ ինչ պաշտօնաբար ունի ոտու ժողովուրդին վրայ:

Եթէ իր յառաջ բերած ամբաստանութիւնները ճշմարիտ ըլլային, ո՛ր կը մնան իր հեղինակութիւնը ու ժողովուրդին հայրենասիրութիւնը: Միւս կողմէ եթէ անգլխակուն ու ճարտարական գործակալներն Բեդերսպուրկեան գործարարները խռովութիւն գրգռները. ինչ պէս կըլլայ որ ուս կառավարութեան գործակալները բանտ կը նետեն երկրին լուսամիտ դասակարգին ազնուագոյն մասը, հոչա-

կաւոր Կորկին եւ մեր բարեկամներէն գեա ուրիշները: Եւ մինչդեռ հոս, Բարիդի մէջ, խորհրդաւոր ձեռք մը ուսմը կը դետեղէ տանը առջեւ իշխան Թուսպէլեյով մը՝ որուն անձը կարեւորութիւն չունի Ռուսիայ մէջ, Թիէվի մէջ ալ Զարին հաւատարիմ ոտակաւորութիւնը կը ձերբակալէ ուրիշ իշխան Թուսպէլեյով մը, որ իրաւասութեան համալսարանին մէջ նշանաւոր բոֆէսէօրն եւ զոր Ռուսիայ մէջ ամէն մարդ կը ճակչնայ ու կը յարգէ իր չափաւոր բայց մեղմ կուսակցի մը քաղաքական ազատութեան: Անուններու ասորոքինակ զուգարկութիւն մը:

(Մնացեալը յայտնուի)

Ի Ս Լ Ա Մ Ո Ւ Թ Ի Ն Ը Ե Ի Ի Ս Լ Ա Մ Ն Ե Ը

Ինչո՞ւ քուք ձեր կրօնքի պատուէրները չէք կատարեր: Ձե՞ որ ամեն մի աղք կամ ամեն մի անձ չը հնազանդիր իր կրօնքին, կը խանգարէ իր խիղճը, կը տկարացնէ իր խելքը ու վերջապէս կը կորսուի: Տաճիկ պետութիւնը եւ հոգեւորականութիւնը հայրեն անխառնաբար թշուառութեան մասնակցով եւ կոտորելով իրենց կրօնքին հակառակ կը գործեն եւ իրենց կրօնքին ու ինքզինքնին կը կործանեն: Դուք ձեզ ճշմարիտ միւսլիմ կը կարծէք, բայց չէք: Դուք ոչ Դուստան կը հնազանդէք, ոչ ձեր չեթիկին:

Դուքանը կրտէ. նոյի եւ Աթուրանի հետքին խրկեցինք մեր մարգարէները, եւ յետոյ խրկեցինք Յիսուսը: Մարեամի օրերն, եւ աղւթինք անոր Աւետարանը եւ անոր հետեւողներուն սիրտերուն մէջ դրինք պիտութիւն եւ ողորմութիւն (սուրէթ-ուլ-հէսրտ 27): Դուքանը Մուհամմէտին գիտելով կրտէ, զոռանչուտ պիտի գտնես, որ հաւատացեալներուն սիրով մերձաւորա-

Ա Ր Փ Ի Մ Ի Ա Ր Փ Ի Մ Ի Ն

7

ԿԱՐՍԻՐ ԺԱՄՈՒՑ

(Շար. նախարդ. թիւէն)

Հարկահաւքներն ալ, նախապէս կըշտանալէ յետոյ հոն գալու խոհեմութիւնը կուրենային: Այս ամէն ատուելութեանց վրայ կը բարդուէր սուրբէ ազատագրումը: Խոզը անտէր կենդանի մը կը սեպուէր, արտերը ինկած ինչպէս թռչունը օդին մէջ: Ոչ ոք անոր համար սուրբ վճարելու պարտական էր: Ու կառավարական պաշտօնեաներն ալ մտքերնէն ինչպէս անցնէր խողին ձեռք դպցնել: Զգուանքն ալ սրբութեան պէս սարսափազդեցիկ է:

Այն, կ'ըսէր տէր Յուսիկ, եթէ Հայաստանի ամեն գեղերն ու քաղաքները խողով լեցուին, հարստահարութեանց խնդիրը արդէն մասամբ լուծուած կ'ըլլայ:

Գարօն գեռ պղտիկ տղայ էղած ատենը «անհաւատներուն» գէժ ատելութեամբը արդէն «ապագայ» մը կը խոստանար: Ամէն անգամ որ

մոտակայ գեղ մը երթար, ետ չէր գտնար, առանց ձաճբան թիւրքի ու քիւրտի լակոտենու հետ կոռի բռնուած ըլլալու: Նախարարձակը միշտ ինքը:

— Ինչի ի՞նչ ըրին, որ անոնց գարկիր կը հարցնէին:

— Բան մը չըրին:

— Ե, ինչո՞ւ գարկիր:

— Անհաւատ են:

Գեղին տէրտէրը մօրուքին տակէն խնդալով կը մրթմար:

— Սրիկ փչիկ պղտիկուց յայտնի է:

Հայրը գեղին հարուստը հետեւաբար եւ խոհեմութեան մարմնացումը, քանի մը ապտակով կը վարձատրէր տղուն կրօնամոլութիւնը: «Ասանկ մեծնայ նէ, օր մը ամբողջ գեղին գրխուն փորձանք պիտի բերէ» կըսէր: Ու տէրտիրոջը վրայ վազելով կը պահանջէր գաւկին խիստ ապաշխարանք պնել: Տէր թագէտս սակայն Գարօնին կը խնայէր, միտքը զայն իրեն փեսայացնել ըլլալուն: Տղուն հայրը հարուստ էր, այսինքն՝ գեղին երկու մեծագոյն արտերուն տէրը, ու զաւակն ալ մէկ հաստիկը: Գահանան ալ աղջիկ մը ունէր միայն: Օրին մէկն ալ երկու կողմէն հաւանեցան խոնամիանալու:

Գարբիէլը ապագային իր աներոջը պիտի յաջորդէր: Տէրտէրը սկսաւ իր փեսացուն կար-

դալ գրել սորվեցնել: Աշկերաք քիչ ատենէն վարժապետին բոլոր դիտցածը ինքն ալ սորվեցաւ: Կարգալու արդէն ուրիշ բան չկար, բայց եթէ ժամական մէկ երկու գիրք, Սակայն տէր թագէտս ուրիշ հատոր մըն ալ ունէր, կ'ըրէր, գունդիկ, սեւուկ կողքով, չոր երբեք տղան ձեռքը տալ ուզած չէր: Գարօն քանի մը անգամ զայն ընդնշմարած էր ու օր մըն ալ համարձակած էր խնդրել, իբր պատասխան՝ ապշխարանքի ենթարկուեցաւ: Տէրտէրը ինքն իսկ ամէն անգամ որ այդ գիրքը բանար «մեղա՛յ, մեղա՛յ, կը գօչէր: Ո՛չ ժամարար եղած օրերը, ո՛չ տօն օրերը զոյն անտուկէն դուրս կը հանէր: Բայց Գարօն այդ խորհրդաւոր հատորը օր մը ձեռքն քննեցաւ: Տէրտէրը զինքը գործի մը համար քաղաք իւրը կած էր. բան մը մոռցած ըլլալուն՝ ձաճբան ետ գարձաւ ու չիտակ տէրտիրոջը տունը գընաց: Մարդը դուրս ելած էր, գիրքը բաց թողաց, ակնոցն ալ վրան: Որմէն գազանի պահէր, ուրիշ կարգաւ գրել դիտողը չկարճ: Գարօն գրքին վրայ ինկաւ, նախ կողքը կարգաց ոսկէղօծ խոշոր տառերը՝ «Աստուածաշունչ»: Ոկաւ թղթատել: Դիւրութեամբ կը հասկընար. ուստի եւ համ կ'առնէր: Ինքզինքն ընթերցումին տուած՝ կը մոռնար որ տէրտէրը կըրնար յանկարծ գալ, երբ մէկէնիմէկ «վա՛յ տանիւնալ» բացականչումը լսեց, ու երեսին ապտակ

կերպով, որ այս «թանձրամոր», ճիշդ փողոցային ստանկի մը պէս, որ իր կերպով ապաստան վրէժը կը կարծէ լուծել հայհոյանքներու տառաւորափող մը, կը փութայ կարծես իր հրապարակուած «թանձրամոր» կամ անբանութեան հրապարակային ապացոյցը առկու։ Ինչ հետաքրքրական ու թելադրելի դիպուած, երբ մանաւանդ աչքի առաջ ունենայ մարդ թէ հայհոյանքներու այս փունջին հեղինակը, այն դաշնակցականներէն է, որոնք «յաջողած են» հասնել Արեւմտեան եւ Արեւելեան պիւրօններուն հետ թղթակցելու աստիճանին։ Ու դիպուածը աւելի հետաքրքրական պիտի ըլլար եթէ նմոյշ մընալ հրատարակուէր այս հայհոյի անգիր դրականութեան, որ բոլորովին տարբեր պարագաներու վերապահութեամբ հեղինակին կողմէն հրատարակութեան սահմանուած չին։

Ջ.Ի.ՈՒՈՐ

ՀԱՎԱՏՈՒՄ

ԹԻԻՐԻՒՄ

Գահիրէի մէջ «Գուռի» խումբէն է եղբայրները իւրեր, ինկիլի-իւ-հի-թի-Սուլթանտան պէտքի ֆախտէր էլտէ իթմէք մագստի իւր ուֆադ իշ-թէրտէ անը խոշնուտ իթմէկէ չալը մագտա տըր Գահիրէի մէջ ինկիլիզ գոնալուսը լորտ Գորմէր կէշէնէրտէ կէնճ թիւրքէրտէն Ահմէտ Սաիպ էֆէնտի տէր տէթ իթմիթի Սուլթանա վէ իթմիլէ գարը կաղէթատա պիր պէնտ եաղտըրնտան տուլը։ Բէզա Լոնտրատա նէշը օլընան «Իսլաֆաթ» նամ արապճա կաղէթա միւտիւրինին պիրատէրի իմին Հինտիէ էֆէնտիի այնը սէպէպլէ թէֆգըֆ իթմէք իսթէր։ վէ նիհայէթ պու իքի գաթլար Սուլթանա գարը միւլայիմանէ տալրանմագ վաոր իւր սէրպէթ պըրագըրտըլար։

Մէղքիւր Բարիզ կաղէթա-տընա Սթանպուլտան իշար օլընտըրնա նազարէն, Պուլկարիա Բրէնիսին Վիլհէլմտէն Պէրլի-նէ տալէթ օլընմասը Սուլթանըն րէճասը իւղրէ վուգու պուլմուշ։ Եանի իմէթաթօր Սուլթան թարաֆրիտան Բրէնի թէէ-մին իթմիշ քի տէօրտ սէնէ գաթֆրնտա Մաքէթսիտա իսլաֆաթ ինրա օլընաճագ, շուշարթիւքի Բրէնտ տալի պու միւտտէթ զարֆրնտա պուլկարլարը ըսեանտան մէնն իթմին։

ՐՈՒՍԻԱ

Բ. Արթուր մուհաֆըզը ժէնէ-րալ Շթէուէլ Ս. Նիքոլա վարօրը իւր փետր. 7 տէ Սթանպուլ էօնիւ-նէ եթիշուար վարօրտա րուս էլիսի իւլէ 3 սաաթ կէօրիւշուր-տէն սոնրա վարօր Թէօթօսիայա

միւթէվէտնիէն հարէքէթ իթմիշ։ Սուլթան թարաֆրնտան պիր եալէր Շթէուէլէ թէպրիգի խօշալէտի իթմիշ տիր։

Ժէնէրալ Կրիէնպէրկ Մանշուրիտան Բէթէրոպուրկա եթիթիշմիշ վէ Չարսքօէ Սէլտա Չարտան գապուլ օլընմըշ տըր։ Պիր գալ կիւնտէն սոնրա Գուրօթթիւքին վէ Կրիէնպէրկ ժէ-նէրալար պէյնիտէ հուսուլա կէլմիշ օլան միւնաղաա թէտըրգ օլընաճագ ըմըշ։

Սապըզ Մօսկուա կուլէրնա-թօրը վէ Չարըն ամուճասը կը-րան տիւք Սէրկէյ քէնտի Մօսկուաաթի գոնաղընտան չըգուպ ֆայթօնա օթուրտըրը րատտէաէ 28 եաշընտա պիր կէնճ թարա-ֆրնտան ալթըլան պօմպա վասի-թասը իւր բարչալանուպ տէր հալ էօլմիւշ տիր։ Միւթէվէթա Սէրկէյ քէնտի զատտարըլը իւրէ էհալինին իգրահընա վէ զարէ։ զինէ զուրպան կիթմիշ օլտու։ Կրանտիւք Սէրկէյին վէֆա-թընտան տուլը ինկիլիզ գրալ իանէտանը եթտի կիւն եաս թուլթաճագ տըր Պուլկարապիթ-լէրի 6 կիւն իշին եաս էլալիմ-նի գօլլարընտա թաշըմայա պաշ-լատըլար, Բրէնտ սէրալը իտէ 15 կիւն եաս թուլթաճագ տըր։

Ժնէվտէն վիւրուտէն պիր թէ-լէկրաֆա պինտէն, Սէրկէյին վուրուլաճագը էվլէլտէն օրատա պիլիսիւր իմիշ վէ վուգուի հալ տուլուլմասընտա րուս մէքթէպ-լիւր պալօ վէրմիշէր։

Չարսքօէ Սէլտա փետր. 6 տա թէճէմմիւ օլընան վիւքէլա մէճլիսի միւսալէնէ իշին գա-րար վէրմիշ տիր։

Մօսկուա գըլլասընտա պիր ալալ աքէր ըսեան իթմիշ օլա-րագ, թէսքին իշին մէղքիւր գըլլալը իհաթէյ կիթմիշ օլան տիկէր աքէրլէրլէ վուրուլմուշ-լար։

ՍՈՆ ԹԵԼԵԳՐԱՖԻԱ

Լոնտոն 7 փետր — Թօքիօտան «Թալմըզ» իշար օլընտըրը իւղ-րէ խէկուչանտա վուգու պուլան մուհալէպէտէ, Ճաթօնլարտան 842 էօլիւ վէ 8014 եարէլի տիւշ-միւշ վէ 536 քիշի զալալ օլմուշ

Բէթէրոպուրկ—Գաթլ օլը-նան կրան տիւք Սէրկէյին ճէ-նաղէսի սալը կ'ւնիւ տէֆն օլընաճագ վէ իմէթաթօր խանէ-տանը թարաֆրնտան քրէնո Բա-վէր հաղըր պուլընաճագ, Բը-րէնտ Բալէր պիրիսի եալէր իւնվանը իւր Մօսկուա աքէրիյէ գօմանտանըլընա նապ օլընա-ճագը «էթօ տը Բարի» է պիլտի-րիմիշ տիր։

Բըթի Բարիգիէնիին իշարը իւղրէ, ժէնէրալ Սիմիոնով թա-րաֆրնտան սատըգ պիր զապիթ

ժէնէրալ Շթէուէլի իթմիւս իտէն պիր մէքթուպ Չարա կէթիւրի-ի իշ։ Սիմիոնովըն էֆքեարը իւղ-րէ, Բ. Արթուր տահա ալթը հաթթա մուգալէմէթ փտէպիլէ-ճէք իաի. էրքեանը հարալ մու-գալէմէթ տէվամ իթմէկէ գա-րար վէրմիշ Շթէուէլ ճէսարէ-թիին զալալ իտէրէք թէսլիմ էֆքարընտա պուլընմուշ։

Պէրլին 7 փետր.— Պ. Թա-կէպալտ» ըն պէյանը իւղրէ, կրան տիւք Սէրկէյին գաթլի ճինայէթին ինրա օլընտըրը մէյտանտա ալթընաճագ։

Լոնտոն 7 փետր.— Պաղը կա-լէթալարըն իշարընա պինտէն, պիրիսի րուս օրտուսընըն գօ-մանտանը ժէնէրալ Լինէվիշ Բուսայա ալթէթ իտէճէք։

Բ. Լուի 7 փետր.— Ամիրալ Բօթտէսթէնսքինին տօնանմա-ւը 70 վարօրլարտան միւրէքէպ օլուպ, պիր թաղըմ տալի քէօ-միւր վարօրլարը իւր փետր. 3 տէ Նօսիպօյա եթիթիւշ տիր։

Բէթէրոպուրկ 7 դէկ.— Գուր-թաթիւքինին թէլէկրաֆը իւղրէ, ճաթօնլար 4 թօրլէ պիր Բուս թապուրընա հիւճուճ իթմիշ-լէր վէ անը Խալիստան ճէնուպի շարգա սիւրմիւշէր։

Շալի օլտըրը իւղրէ, ժէ-նէրալ Գրօտէքով Գուրթաթիւ-նին եթրինէ թալին օլընաճագ վէ պու թէտալի իշին իսթի-ֆա իտէճէք, Ամիրալ Բօթտէսթէ-նսքի Ագսաի շարգտա ումուի պահրիէ գօմանտանըլընը տէ-րէօնտէ իտէճէք։

Թօքիւ 7 փետր. — Ճաթօն-լար տահա իքի ինկիլիզ վարօ-րլարը զապթ իթմիլէր. պուլար տալի Վլատիվօստօքա քէօմիւր նաղլ իտէրլէր իտի. Բուսլար Շահօ նէհրին իսթ ճիհէթին-տէն իքի չըմէնտըֆէր խաթլա-րը թէէսիսլէ ժէնէրալ Գուրթ-քինին սօլ գօլունը իհաթէ իթ-մէք էֆքեարընտա տրրլար։ Բուս օրտուսընըն հաղըրըլըլարը-նա պաղարագ շու կիւնլէրտէ Գուրթաթիւքին հիւճուճա պաշլա-յաճագ ք կէօրիւնիւյօր։

Բարիզ—Թիւրքիէնըն եթ-նի իսթիգրաղընըն վէ հարաիյէ սըրարիշլէրին իւշտէ պիրի Յը-րանայա սըրարիշ իտիլմէք Սուլ-թանտան վատ օլընմըշ օլմաղ-լէ, էլիշ Մ. Գօնթթան աղ կիւն զարֆրնտա Սթանպուլա ալթէթ իտէճէք տիր։

Բէթէրոպուրկ 7 փետր. — Իս-թիլալ արթիւյօր, իշիլէր թօթ-լանուպ թաթիլի մէշուլէյէթի տէվամ իթմէք իշին գարար վէրտիլէր։ Խարիստէն պիր չօգ էճղալար կէթիւրիյօրլար։ Մաք-սիւ կէօրիլին եաղընտա սէր-պէսթ պըրագըլաճաղը մէմուլ օլընըյօր. զիրա Չարսքօէ Սէլ-յա պըրագըլմըշ օլան թէհտիտա-միլ մէքթուպ իմէթաթօր խա-

նէտանընը գօրգու թմուշ տըր։ իհթիաթէն թէտալիլէր իթի-խաղ օլընմըշ տըր։

Խարթուլ 7 փետր. — Թիւթիւն ֆապրիգալարըն պիւթիւն իշի-լէրի թաթիլ իթմիլէր։ Տիկէր ֆապրիգալարըն իշիլէրիտէն տալի շիւհէ օլընըյօր։

Թէօթօսիա — Մաթպաա վէ ֆապրիգա իշիլէրի թաթիլ իթ-տիլէր։

Լօց — Պէլէնիլէն աքէր-լէր եթիշտիլէր։ Շէհրտէ գարըլըլըգ հիւքիտէյօր, զի-րա եաղընտա աքէր թօթլանը-լաճաղը միւրրէվի տիր. ֆապ-րիգալար էլան գաթալը տըրլար։ Պաղու — Խալալար վէ էր-մէնիլէր պէյնիտէ գանլը միւ-սատէմէ վուգու պուլտու։ Պիւ-թիւն կիւն գուրչուն էնտալտը տէվամ իթմի. Պիր չօգ էօլիւ վէ եարէլի։

ԹԻԻՔԱՐԻՑԻ

ՎԱՌՆԱ	ՓԵՐ. 9
ՉԱԽԻՐԷ	
ՊՈՒՂՏԱՅ	
Վալօն	54-60 լիպ. 9.20 / 11.80
Ս. րապա	52-62 լիպ. 9 / 12.20
ԱՐԱՅ	
Վալօն 100 քիւ ֆիւ	10.40/10.80

Ս. րապա 42-45 լիպ.	6 / 6.20
ԵՈՒԼԱՅԱՐԱՊԱ 33/36 լիպ.	4. 50/4. 60
Վալօն 100 քիւ	10.40/10.60
ՖԱՍՈՒԼԵԼ	100 քիւ — 23-24
Ս. րապա 100 քիւ	23-25
ՏԱՐԸ արապա հէքթ.	14-15
ԳՕԼՕԶ արապա 55-60 լիպ.	10.50/12
ՄԻՍԻՐ 57-58 լիպ	7. / 8.80
« 100 քիւ 11.20	11.90
ՉԱՎՏԱՐ արապա 8	— 8.20
« 100 քիւ 11.60/11.70	
աիւնտէ 30 — 40 վալօն վէ 15	— 20
րապա կէլմէքտէ. վալօն մուամէլէսի	
նաթլէտն 20 քիւ. արապա մուամէլէսի	
նաթլէտն 20. 20	

ՍԻՐՈՒՑԻՑԻ

Նարուէն 20, 20 քիւնք	
Օսմ. լիւրաք 22, 75 ալթու. քիւնք	
ՊԱԳԱԼԻՑԻ	
Վարնա րիտաղընտա պաղգալիյէ	
ալլէրին պու կիւնք քիւնք, ալթու. քիւնք իւր	
ԳԱՂՎԷ	1.95/2 10
Շէֆէր նէմցէ	85
Շէֆէր քէմէլ սանտըգ	44.
Բիւրիւճ Ֆիլիպէ չուվալը	45.
» Ճաթօն »	35.
» Ինկիլիզ »	27.50
» Բիւլօն »	50
ԿԱԶ, սանտըգ	8. 80
Չիթիւն եաղը քիւ	85.—1
ԳՈՒՐՈՒԼԵԳԻԼ	25

ԹԱՏՐՈՆ

Վաղը երեկոյ նաոէժտոտ Հայ դերս. խումբը պիտի ներկայա-ցընէ

ԱՆԻՆԵԱԼ ՊԱՆԴՈՒԼ

Խիստ ծիծաղաշարժ կատակեր-գութիւն 3 արարուած Երգեր եւ պարեր Օր. Գա-թինայի կողմէ

Одговорникъ А. Курбетиянъ

печатница — «Взаимность», Варна